

PRZETWORZYĆ (2) *vb pf*

e oraz o *prawdopodobnie jasne* (tak w przetworzenie).

[*inf* przetworzyć.] ◊ *fut* 3 sg przetworzy (1). ◊ *praet* [3 sg m przetworzył.] ◊ 3 pl m pers przetworzyli (1).

Sł stp, Cn brak, Linde także XVII (z Cn) – XVIII w.

1. *Przeobrazić, uczynić kimś a. czymś innym* [kogo, [co]] (1) :

a. [*O eucharystii* [w co]:

Szereg: »odmienić i przetworzyć«: [*Chrystus wodę w wino przemienił*] tak też potrafi y w to gdy raczy/ iż iednę iftność rzeczy w infzą odmienić y przetworzyć może *GrzegŻarnPos 1597 59 (Linde)*.]

b. *O mistycznym przeobrażeniu w nowego człowieka* (1) : Kogoć on [*Duch Pański*] z nowu przetworzy/ á ferce twarde skrufzy/ Y namiętności vmorzy/ nierządne w iego dufzy: Będzie w cnotách pomnożony/ iáko práwie odrodzony *ArtKanc L19v*.

2. *Zastąpić czymś innym: zmienić wyraz lub jego sens* [co] (1) :

przetworzyć w co (1): A tak Kálwinistówie dużę w trupá ábo w ciáło przemienili: á Nowokrzczęncy z nimi piekło w grob przetworzyli/ y dużę Páńfką w grobie zágrzebli *WujNT 404*.

[*Zwrot*: »na inszy obyczaj przetworzyć«: lecz Antichriśt wielkich trudności y tu y wśzędzie namiefzał. Bo co tu Apośtoł owe słowa/ Wedle ciáła/ Wedle ducha/ położył/ tedy to on dziwnie na infzy obyczaj przetworzył. aby to słowo/ Wedle ciáła/ tak rozumiano/ iako gdyby napifano: Wedle człowieczeńftwá. *BudArt V4*.]

Synonimy: 1., 2. *odmienić, przemienić, zmienić*; 1. *obrocić*.

Formacje współrdzenne cf TWORZYĆ.

Cf **PRZETWORZENIE, PRZETWORZON**